

RIJBEWIJS

(Juli 2026)

1. DOELSTELLING VAN DE FICHE	2
2. ALGEMENE CONTEXT	2
3. VRAAG & ANTWOORD	2
4. TIPS&TRICK'S	11

1. DOELSTELLING VAN DE FICHE

Deze infofiche biedt concrete informatie over hoe en wanneer verzoekers om internationale bescherming (VIB) een rijbewijs kunnen verkrijgen:

- Hetzij via het omwisselen van een niet-Europees rijbewijs voor een Belgisch rijbewijs (federale bevoegdheid in België),
- Hetzij door een rijbewijs te behalen in België (regionale bevoegdheid in België).

2. ALGEMENE CONTEXT

Veel verzoekers om internationale bescherming ondervinden **mobiliteitsproblemen** in België, vooral in regio's die slecht bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.

Het hebben van een rijbewijs biedt **meer autonomie en onafhankelijkheid** om zich te verplaatsen en te leven in België. Het vereenvoudigt ook de toegang tot jobs en biedt dus **meer kansen op de arbeidsmarkt**. Toch is het geen eenvoudige procedure, noch via omwisseling, noch als het rijbewijs hier behaald wordt.

3. VRAGEN EN ANTWOORDEN

01

MAG JE MET EEN RIJBEWIJS UIT HET LAND VAN HERKOMST (NIET-EU) IN BELGIË RIJDEN?

Een **niet-Europees rijbewijs** is een rijbewijs dat is afgegeven in een land dat geen deel uitmaakt van de Europese Unie of de Europese Economische Ruimte.

Met dit document mag de persoon vanaf zijn inschrijving in België (in het wachtregister of het vreemdelingenregister) **maximaal 185 dagen** op de Belgische openbare weg rijden, op voorwaarde dat:

- hij/zij de **houder** is van dit niet-Europese nationale rijbewijs
- dit rijbewijs nog **geldig** is
- het rijbewijs behaald werd in een **land van onderstaande lijst**. Deze lijst, die regelmatig wordt bijgewerkt, vermeldt de landen waarmee België overeenkomsten heeft gesloten voor de uitwisseling van rijbewijzen. **Niet alle niet-Europese rijbewijzen worden door België erkend!**

Een niet-Europees buitenlands rijbewijs kan bij de gemeente worden omgewisseld voor een Belgisch rijbewijs als de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- De persoon is **minstens 185 dagen** in België ingeschreven.

Opgelet!

Het niet-Europese rijbewijs kan pas **vanaf 185 dagen na de inschrijving** worden ingewisseld voor een Belgisch rijbewijs (geen vroegere aflevering!). Als de geldigheidsdatum vóór deze periode verstrijkt, moet het rijbewijs bij de gemeente van de woonplaats worden ingeleverd tegen een ontvangstbewijs, zodat het na 185 dagen kan worden ingewisseld. Als dit niet gebeurt en de VIB het ongeldige rijbewijs na 185 dagen wil inruilen, is dat niet mogelijk. Tijdens de periode dat het rijbewijs bij de gemeente is ingeleverd, mag de VIB uiteraard niet zonder geldig rijbewijs op het Belgische grondgebied rijden.

- Het model van het rijbewijs staat vermeld op [dezelfde federale lijst](#) als bedoeld in **punt 1**.
- Het rijbewijs is nog steeds **geldig** (zie kader).
- De houder was nog niet in België ingeschreven **in de periode dat het rijbewijs werd afgegeven**.

Opgelet!

Alleen niet-Europese rijbewijzen die zijn afgegeven in een periode waarin de houder gedurende minimaal 185 dagen niet in België was ingeschreven, kunnen worden omgewisseld.

- **De nationaliteit van de houder komt overeen met die van het land van afgifte** en/of de persoon kan aantonen dat hij/zij ten minste 185 dagen in het land van afgifte van het rijbewijs heeft gewoond (zie punt 3).
- Het rijbewijs wordt na controle door de authenticatiecel als **authentiek beschouwd**.

Als niet al deze voorwaarden zijn voldaan, mag de persoon vanaf 185 dagen na zijn aankomst niet meer in België rijden en zijn/haar rijbewijs ook niet omwisselen. Dan is het dus noodzakelijk om in België opnieuw examen af te leggen (zie punt 7).

1. Afspraak bij de gemeente:

De VIB maakt een afspraak bij de gemeente waar hij/zij woont om de aanvraag in te dienen.

2. Documenten:

De volgende bewijsstukken zijn nodig:

- **het buitenlandse rijbewijs** (soms is een vertaling van het rijbewijs door een beëdigd vertaler vereist)
- **een bewijs van woonplaats** in België
- eventueel documenten waaruit de nationaliteit of het verblijf in het land van afgifte van het rijbewijs blijkt (als de VIB dezelfde nationaliteit heeft als het land dat het rijbewijs heeft afgegeven, is geen bewijs van verblijf vereist)

De omruilprocedure kan **2 tot 3 maanden** duren, omdat de federale politie de authenticiteit van het document moet controleren. **Bovenop de gemeentebelasting zijn er kosten verbonden aan deze omwisseling.** Deze variëren van gemeente tot gemeente.

Opgelet!

Een VIB die een Belgisch rijbewijs heeft verkregen door omwisseling van een Europees of niet-Europees rijbewijs, en in het bezit is van een immatriculatieattest (oranje kaart), krijgt **een Belgisch rijbewijs voor één jaar (hernieuwbaar)**. Van zodra de persoon een verblijfskaart krijgt, kan een Belgisch rijbewijs met een geldigheidsduur van 10 jaar worden toegekend.

Als de VIB het rijbewijs in een andere lidstaat van de EU of de Europese Economische Ruimte (Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) heeft behaald, mag hij/zij op de openbare weg in België rijden zolang dit rijbewijs geldig is. **Wanneer het rijbewijs bijna vervalst, is het mogelijk om het rijbewijs in te ruilen voor een Belgisch rijbewijs** (de aanvraag kan enkel gebeuren vanaf drie maanden voor de vervaldatum van dit rijbewijs).

Zolang de geldigheidsduur van het Europese rijbewijs niet is verstreken, is omruilen voor een Belgisch nationaal rijbewijs niet nodig, behalve in enkele concrete situaties (bv. bij Portugese rijbewijzen die geen vervaldatum hebben), als het document beschadigd is, enz.

Voorwaarden voor de omwisseling van een Europees rijbewijs:

- de aanvraag gebeurt bij de gemeente waar de persoon woont
- de hoofdverblijfplaats is België (tijdens de afgelopen 12 maanden minstens 185 dagen ingeschreven in het wachtregister of het vreemdelingenregister)
- het rijbewijs is opgenomen in de Europese database (de controle wordt uitgevoerd door het federale ministerie van Mobiliteit)

Opgelet!

Een Europees (EU) rijbewijs kan zelfs na het verstrijken van de geldigheidsduur **worden omgewisseld**.

Om het rijbewijs om te wisselen, moet de VIB een afspraak maken bij de gemeente waar hij/zij woont en de volgende documenten meenemen:

- het buitenlandse rijbewijs
- de verklaring van verlies of diefstal (als dat de reden voor de omwisseling is)

Naast de gemeentebelasting, zijn er kosten verbonden aan deze inwisseling. Deze variëren van gemeente tot gemeente.

05

MAG JE MET EEN INTERNATIONAAL RIJBEDIJS IN BELGIË RIJDEN?

Het internationale rijbewijs is in het leven geroepen dankzij het Verdrag van Wenen en er bestaat slechts één model van, wat niet het geval is voor de nationale rijbewijzen die wereldwijd worden afgegeven.

Het doel van dit rijbewijs is om met een voertuig te mogen rijden in een land dat het nationale rijbewijs niet erkent, maar dat het Verdrag van Wenen heeft ondertekend en dus het rijden met een internationaal rijbewijs toestaat.

De persoon die het internationale rijbewijs gebruikt, moet **altijd ook het nationale rijbewijs kunnen tonen (dit rijbewijs vervangt dus niet het nationale rijbewijs!)**.

Het internationale rijbewijs is geldig in alle landen die het Verdrag van Wenen hebben ondertekend, behalve:

- in het land van afgifte
- in het land waar de houder woont

Voor VIB in België, is dit rijbewijs (zonder geldig nationaal rijbewijs) niet geldig om wettig te rijden.

➤ Bankkaartformaat

Sinds 2010 heeft het Europese rijbewijs het formaat van een **bankkaart**. Dit model is **tien jaar geldig**. Om het te verlengen, moet de houder tenminste drie maanden voor de vervaldatum contact opnemen met de gemeente.

➤ Het papieren model

Het papieren rijbewijs blijft geldig tot uiterlijk 2033. Alle oude papieren rijbewijzen moeten tegen dan vervangen zijn door het bankkaartformaat.

Een buitenlands rijbewijs in België verlengen, is niet mogelijk – het is alleen mogelijk om het nationale rijbewijs onder bepaalde voorwaarden in te ruilen voor een Belgisch rijbewijs (**zie punt 1**).

Sommige VIB die geen rijbewijs hebben of hun rijbewijs niet kunnen inruilen voor een Belgisch rijbewijs, willen examens afleggen om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen.

Dit is mogelijk als de persoon de **afgelopen 12 maanden gedurende minstens 185 dagen** ingeschreven stond in het bevolkingsregister, het vreemdelingenregister of het wachtregister van een Belgische gemeente.

Een rijbewijs halen in België valt onder de bevoegdheid van de gewesten. Daarom moet iemand die zijn traject in een bepaald gewest start (bv. met het theorie-examen in Brussel), ook de rest van het traject in datzelfde gewest afleggen.

Het meest voorkomende rijbewijs is het **rijbewijs categorie B** (hiermee mag men auto's tot 3.500 kg besturen).

Om het rijbewijs te halen, moeten er verschillende examens worden afgelegd:

1. **Theorie-examen:** vanaf 17 jaar. Dit examen is 3 jaar geldig.
2. **Risicoperceptietest:** Een risicoperceptietest is een verplichte computertest die meet of iemand verkeersrisico's correct kan herkennen en inschatten. Deze test gebeurt voordat je een voorlopig rijbewijs kan aanvragen en praktijkexamen mag afleggen.
Voor Brussel: de risicoperceptietest leg je op hetzelfde moment af als het theorie-examen.

Als de persoon twee keer faalt, moet hij/zij 12 uur theorieles volgen bij een erkende rijsschool.

Na een succesvol theorie-examen en een geslaagde risicoperceptietest reikt het examencentrum het document "Aanvraag voor een voorlopig rijbewijs categorie B" uit. Met dit document kan de persoon een voorlopig rijbewijs aanvragen, hetzij via de BELDRIVE-app, hetzij bij de gemeente.

Belangrijke info over het voorlopig rijbewijs:

Afhankelijk van de gekozen optie waarop iemand leert rijden, krijgt de persoon een ander model van het voorlopige rijbewijs.

	Leeftijd	Begeleider	Geldigheid	Verlengbaar
Model 36	Vanaf 17 jaar	Verplicht	36 maanden	Nee
Model 18	Vanaf 18 jaar	Niet verplicht	18 maanden	Nee
Model 12	Binnen de 3 jaar nadat de geldigheid van uw voorlopig rijbewijs (M36 of M18) is vervallen.	Verplicht	12 maanden	Nee

Met een voorlopig rijbewijs mag je niet tussen 22u en 6u 's ochtends op de openbare weg rijden:

- op vrijdag, zaterdag en zondag
- op de vooravond van feestdagen en op feestdagen zelf

Met een voorlopig rijbewijs (M36, M18 en M12) mag je alleen in België rijden.

Praktijkexamen: het praktijkexamen kan je afleggen vanaf 18 jaar. In België zijn er twee systemen om te leren rijden en zich op dit examen voor te bereiden:

- **Rijschool:**

- De persoon volgt praktijklessen bij een erkende rijschool. Met de “**Directe toegang**” kan iemand het praktijkexamen afleggen na minimaal 30 lessen, zonder stage.
- Als een persoon 18 jaar of ouder is, kan hij/zij 20 lessen volgen bij een erkende rijschool. Wanneer de rijschool meent dat de persoon zelfstandig kan rijden, reikt zij een bekwaamheidsattest uit. Op dat moment kan het voorlopige rijbewijs (**model 18**) worden aangevraagd en mag de persoon gedurende een periode van 3 tot 18 maanden zonder begeleider rijden.

- **Vrije opleiding:**

- **Voorlopig rijbewijs met begeleider (model 36):** Vanaf 17 jaar kan iemand ook kiezen voor een voorlopig rijbewijs dat toelaat om te rijden met een begeleider die al minstens 8 jaar in het bezit is van een rijbewijs. Deze stage duurt minstens 9 maanden. De aanvraag gebeurt bij het examencentrum. Vervolgens gaat de persoon met dit formulier naar de gemeente om het voorlopige rijbewijs (geldig voor 36 maanden) aan te vragen. De persoon kiest een begeleider (of maximaal 2) die op zijn voorlopige rijbewijs wordt vermeld.

➤ **Voorwaarden om het praktijkexamen af te leggen:**

- de nodige stageperiode werd doorlopen (afhankelijk van de gekozen opleiding) en de persoon is **18 jaar oud** op het moment van het examen
- in het bezit zijn van een **geldig voorlopig rijbewijs**
- geslaagd zijn voor het **theorie-examen**
- geslaagd zijn voor de **risicoperceptietest**

Opgelet!

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet iemand minder dan twee jaar geleden een eerstehulpopleiding hebben gevolgd of hiervoor een vrijstelling hebben gekregen.

➤ Verloop van het examen:

- Het praktijkexamen kan worden afgelegd met de auto van de leerling (het voertuig moet technisch en administratief in orde zijn) en zijn begeleider of onder toezicht van een rijsschool.
- Als de persoon twee keer faalt, moet hij/zij 6 uur praktijklessen volgen in een erkende rijsschool.
- **Geslaagd examen:**
 - Na een geslaagd praktijkexamen geeft het examencentrum een “**Aanvraag voor een rijbewijs**” af. Dit document is drie jaar geldig.
 - Met deze aanvraag moet je naar de gemeente gaan om het rijbewijs van categorie B aan te vragen.

Opgelet!

Na het praktijkexamen volgt een proefperiode van een jaar waarin de persoon geen ernstige overtredingen mag begaan.

In België zijn de gewesten verantwoordelijk voor het leren rijden en het organiseren van de examens. Meer informatie staat op de volgende websites:

Voor meer informatie is het nuttig om de volgende websites te raadplegen:

(Klik op het pictogram of scan de QR-code)

Vlaanderen

Wallonië

Brussel

Verzoekers die in België hun rijbewijs willen halen, ondervinden heel wat drempels:

- **Administratieve uitdagingen:**

- Om in België een rijbewijs te halen, is het best **om hulp in te schakelen bij de administratieve formaliteiten en bij de voorbereiding op het examen**, omdat het systeem ingewikkeld kan zijn voor iemand die de taal niet voldoende beheerst.

- **Taal:**

- Het theorie-examen kan alleen worden afgelegd in het **Frans** (Wallonië en Brussel), **Nederlands** (Vlaanderen en Brussel) of **Duits** (Eupen), wat een probleem kan zijn voor VIB die geen van deze talen beheersen.
- Het gebruik van een **beëdigd tolk** (soms een beëdigd tolk door het centrum gekozen) is in sommige examencentra toegestaan, maar alleen voor vertalingen naar de landstalen (of het Engels). De kosten hiervoor zijn voor rekening van de kandidaat.
- **Analfabeten** kunnen moeilijkheden ondervinden bij het lezen van de tests, het ondertekenen van documenten en het begrijpen van specifieke woordenschat. Het kan problemen stellen tijdens het praktijkexamen, met name voor personen die de verkeersregels en de wegcode onvoldoende beheersen.
- **Er worden speciale sessies** georganiseerd in de drie gewesten voor kandidaten met een mentale of intellectuele beperking of laaggeletterden die een certificaat of attest van een erkende instelling kunnen voorleggen (psycho-medisch-sociaal centrum, OCMW). Deze sessies worden georganiseerd in de officiële talen (mondeling niveau A2 is vereist).

- **Kosten:**

- Het **boek** om voor het theorie-examen te studeren. Het centrum kan kijken in tweedehandswinkels om een of meerdere exemplaren aan te schaffen en deze in het centrum ter beschikking te stellen.
- **Het theorie-examen en het praktijkexamen** zijn betalend. De kosten variëren naargelang het gewest.
- Daar komen nog de **kosten voor tolken** bij (indien de kennis van de officiële landstalen of Engels niet volstaan).
- Ook het **voorlopige rijbewijs en de risicoperceptietest** zijn niet gratis.
- De grootste kost is de **rijopleiding** via een rijschool (**1**).
- De oplossing via een 'vrije opleiding' is veel goedkoper (enkel administratieve kosten voor de begeleiders, zo moeten er bv naast de examenkosten ook de kosten voor de pedagogische bijeenkomst voor de begeleiders worden gerekend.) Er moet echter wel een begeleider zijn – iemand van ten minste 24 jaar die al minstens 8 jaar in het bezit is van een geldig rijbewijs en die bereid is om een verzoeker tijdens zijn stage met zijn eigen auto te begeleiden.

(1) De prijzen via een rijschool in 2025, ter indicatie: tussen 1300€ en 1700€ voor 20 uur en tussen 1900€ en 2500€ voor 30 uur. Deze prijzen kunnen in de toekomst worden geïndexeerd.

4. TIPS & TRICK'S

Zijn er specifieke programma's voor VIB die een rijbewijs willen halen in België?

➤ Cambio rijsschool (Vlaanderen)

- **Voorwaarden:**

- een cambio-account aan als leerling-bestuurder aanmaken
- de inschrijvingskosten en de uurtarief betalen (2)
- 18 jaar zijn
- minstens 6 uur rijles hebben gevolgd bij een erkende rijsschool (attest voorleggen).
- of een voorlopig rijbewijs van 18 maanden en een bekwaamheidsattest hebben (20 uur rijles gevolgd).
- of een begeleider hebben

➤ Passeport Drive (Le Forem) (Wallonië)

- **Voorwaarden:**

- ingeschreven als werkzoekende
- woonachtig in het Waalse Gewest
- frans begrijpen (om de lessen te kunnen volgen)
- in het lopende jaar een kwalificerende of pre-kwalificerende opleiding van minstens 4 weken volgen en afronden in een centrum van Le Forem

De mutualiteiten (Wallonië-Brussel) bieden ook cursussen en begeleiding aan tegen een voordelige prijs voor hun leden (werkende VIB kunnen zich inschrijven bij de mutualiteit en profiteren van dit soort voordelen – zie infofiche: « Ziekteverzekering »).

Sommige verenigingen of OCMW's geven gratis cursussen. Informeer hiernaar bij de gemeente of het OCMW.

(2) In januari 2026 bedroeg het inschrijvingsgeld €35 en het uurtarief €18, alles inbegrepen.